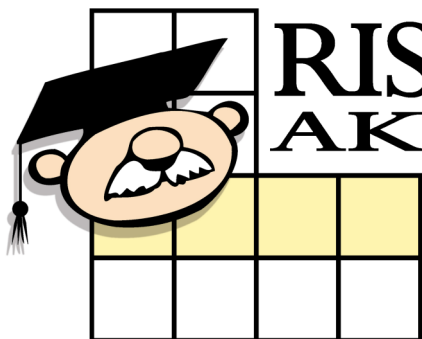

RISTIKKO- AKATEMIA

SANARISTIKOIDEN

RATKONTAA harrastaa arvioiden mukaan noin miljoona suomalaista. Se on näin ollen yksi Suomen suosituimmista harrastuksista. Ratkotut määrät vaihtelevat paljon: jotkut ratkovat yhden vakioristikon viikossa, jotkut yli kymmenen ristikkolehettä kuukaudessa.

LAATIJOITA SUOMESSA

on pitkälti toista sataa. Näistä pääammattinaan laadintaa tekee ehkä kolmisenkymmentä henkilöä.

SUOMALAISTEN

SANALLISESTA kulttuurista

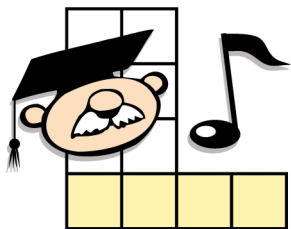
ristikot muodostavat aika suuren viipaleen. Tämän kulttuurin kehittämiseksi ja jäsentämiseksi on Suomeen perustettu Ristikkoakatemia. Ristikkoakatemia on käynnistetty Sanaristikkoseura Sanasepot ry:n aloitteesta ja vastuulla.

RISTIKKO-

AKATEMIA KESKITTYY laatija-koulutuksen järjestämiseen, ratkojakurssien toteuttamiseen sekä alaa käsittelevän tutkimustöiden minnan aktivoimiseen.

RISTIKKO-

AKATEMIAN KESKEISIMPÄNÄ päämääränä on suomalaisten ristikoiden laadun ja tason jatkuva kohottaminen.

LAATIJALUOKKA

Laatija tekee ristikon nuotit: laatii sanaston ja miettii ristikkoon sopivat vihjeet. Hänen osaamisestaan ja ammatitaidostaan riippuu täysin se, miten nautinnollisia kokemuksia ratkoja ristikkoo ratkaistessaan saa.

Suomen ensimmäinen sanaristikko julkaistiin vuonna 1925, ensimmäinen kuvaristikko 1955 ja ensimmäinen piilosana 1975. Ristikoiden alkuvuosina laatijat olivat itseoppineita. Esikuvat löytyivät harvoista lähinnä viikko-lehdissä julkaistuista ristikoista.

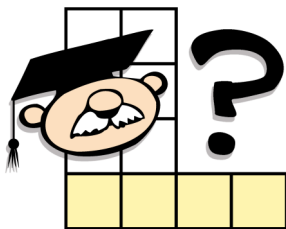
Ristikkolehtien mukaantulon myötä (1960-luvulla) julkaisijat alkoivat omien periaatteidensa mukaan ohjata ja kouluttaa "omia" laatijoitaan.

Sanaristikkoseura on koonnut yhteistyössä ristikkovaikuttajien kanssa ristikkosäännöt, joiden tarkoitus on muodostaa yhteiset puitteet ristikoiden laatimiselle. Näitä perussääntöjä yleisesti ottaen noudatetaan lähes kaikissa suomalaisissa ristikoissa.

Ristikkoakatemian tavoitteena on laatijoiden ammattitaitojen kehittäminen tarjoamalla "Laatijaluokka"-koulutusta. Se tulee olemaan yhteinen oppimisprosessi, jossa valmennetaan laatijoita kaikissa niissä laatimiseen liittyvissä taidoissa, joissa laatijat katsovat lisää tarvitsevansa.

Laatijaluokassa on yhdellä kertaa mukana noin 15 laatijaa, jotka käsittelevät ja harjoittelevat yhdessä laatimisen eri osa-alueita: sanoituksen suunnittelua, vihjeiden rakentamista, eri vaikeusasteisten ristikoiden sommittelua jne.

Laatijaluokan perusteet suoritettuaan laatija saa diplomin ja on automaattisesti mukana kaikissa Ristikkoakatemian jatkossa laatijoille rakennettavissa kehittämishankkeissa.

RATKOJALUOKKA

Perinteisesti ristikon ratkontaa on pidetty yksilötyönä: ratkoja ja ristikko keskenään, tarkoituksella yksin tehden. Sanaristikko-seurassa ollaan kuitenkin tietoisia että yhdessä ratkominen voi olla hyvin antoisaa.

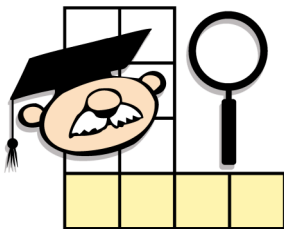
Kimpan koko voi vaihdella kahdesta ylöspäin, mitään varsinaista ylärajaa ei ole.

On myös huomattu, että hyvin monet ratkojat haluavat tietoisesti kehittää omia ratkontataitojaan. Se on toistaiseksi ollut mahdollista lähinnä harrastelijapohjalta. Hiukan organisoidumpaa tämä toiminta on ollut sanaristikko-seuran paikalliskerhoissa (toistakymmentä kerhoa ympäri Suomen), joiden istuntoihin kokoontuvat vakioporukat ovat yhteisillä keskusteluilla ja ratkomisilla lisänneet omia taitojaan.

Ristikkoakatemia tarjoaa säännöllistä organisoitua ratkojakoulutusta. Aluksi on kyseessä peruskurssin tyyppinen oppimistapahtuma, jossa käydään yhdessä läpi keskustellen ja harjoitellen niitä menetelmiä ja keinoja, joilla on mahdollista kehittyä huippuratkoksi.

Ristikonratkenta on monimuotoista sanoilla leikkimistä. Ristikot kehittyvät kaiken aikaa, uusia tehtävätyyppejä ilmestyy vieläkin silloin tällöin. Ratkojan on tärkeä pysyä harrastuksessaan ajan tasalla. Ristikkoakatemia on valmis peruskurssien jälkeen kehittämään syventäviä osioita kaikille niille alueille, joilla ratkojat haluavat omia osaamisiaan terästää.

Aktiivisia ratkojia on Suomessa kymmeniä tuhansia. Ratkojaluokalle saattaa olla paljonkin kysyntää. Tulemme sen näkemään.

Tutkimustoiminta

Ristikot ovat osa suomen kieltä. Kieli kehittyy, samoin ristikot. Ristikoiden alueella on paljon mielenkiintoista tutkittavaa.

Ristikkoakatemian kolmas toiminnan haara on tutkimustoiminta. Kartoitamme mahdollista yhteistyötä yliopistojen ja korkeakoulujen suuntaan.

Sanaristikkoseura on 1990-luvulla tehnyt joitakin pienehköjä ristikkoihin liittyviä tutkimuksia. On tutkittu kahteen eri kertaan mm. sitä, mitkä ovat suomalaisissa kuvaristikoissa esiintyvät yleisimmät sanat. Suomalaisen sanaristikon historia -tutkimus tilattiin tutkija Ilona Kemppaiselta ja se painatettiin kirjaksi. Näiden lisäksi on tehty joitakin pienimuotoisia opinnäytetöitä.

Ristikkoakatemian tavoitteena on systematisoida ristikoista tehtävää tutkimusta ja tiivistää korkeakouluyhteistyötä (eristeiset opinnäytetutkimukset).

Ristikkoakatemia tulee keskittymään ristikkoarkiston rakentamiseen ja jatkuvaan kerryttämiseen.

Sanaristikkoseura Sanasepot ry

Sanasepot on toiminut ristikonystävien yhteisenä seurana yli 30 vuotta (perustettu vuonna 1981). Jäsenmäärä on 1000:n paikkeilla. Eri puolilla Suomea toimivia paikalliskerhoja on 13. Seura julkaisee Sanaseppo-jäsenlehteä. Näkyvimpänä tapahtumana on parittomina vuosina Ilta-Sanomien kanssa yhdessä järjestettävät ristikonratkonnan suomenmestaruuskisat.

Ristikkoakatemian yhteystiedot

Jos haluat tutustua akatemiaan ja sen toimintamuotoihin tarkemmin, ota yhteyttä jompaankumpaan alla mainituista henkilöistä. Ristikkoakatemian päävastuuhenkilönä toimii Antti Skyttä.

Antti Skyttä
Raatekuja 8 C
01350 Vantaa
0400 311 788
antti.skytta@innotiimi.fi

Riitta Rustari
Rautkalliontie 1 K 143
01360 Vantaa
09 874 2034 (vain iltaisin)
siht@sanasepot.fi